

Határozatok Tára

C-146/13. sz. ügy

**Spanyol Királyság
kontra
Európai Parlament
és
az Európai Unió Tanácsa**

„Megsemmisítés iránti kereset — Megerősített együttműködés végrehajtása — Egységes szabadalmi oltalom létrehozása — 1257/2012/EU rendelet — Az EUMSZ 118. cikk első bekezdése — Jogalap — EUMSZ 291. cikk — Hatáskör-átruházás Európai Unión kívüli szervekre — Az uniós jog autonómiájának és egységes alkalmazásának elve”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (nagytanács), 2015. május 5.

- Jogszabályok közelítése — Ipari és kereskedelmi tulajdon — Szabadalmi jog — Egységes hatályú európai szabadalom — Az egységes hatály megvalósításának feltételeit rögzítő 1257/2012 rendelet — Tárgy*
(1257/2012 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 1. cikk, (2) bekezdés, valamint 2. cikk, b) és c) pont)
- Intézmények jogi aktusai — A jogalap megválasztása — Szempontok — Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló 1257/2012 rendelet — Az EUMSZ 118. cikk első bekezdésén alapuló elfogadás — Megengedhetőség*
(EUMSZ 4. cikk és EUMSZ 118. cikk, első bekezdés; 1257/2012 európai parlamenti és tanácsi rendelet)
- Megsemmisítés iránti kereset — Jogalapok — Hatáskörrel való visszaélés — Fogalom*
(EUMSZ 263. cikk)
- Intézmények jogi aktusai — Rendeletek — A tagállamok általi végrehajtás — A kötelező erejű uniós jogi aktusok végrehajtására vonatkozó kötelezettség — Fogalom — A fenntartási díjak szintjének a 1257/2012 rendeletben annak érdekében történő rögzítése, hogy az Európai Szabadalmi Hivatal képes legyen végrehajtani azokat a feladatokat, amelyekkel az egységes szabadalom területén megvalósított megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok megbízták — Bennfoglaltság — Az EUMSZ 291. cikk azon tényből eredő megsértése, hogy a végrehajtási hatásköröket az említett tagállamokra, és nem a Bizottságra vagy a Tanácsra ruházta — Hiány*
(EUMSZ 291. cikk, (1) és (2) bekezdés; 1257/2012 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 9. cikk, (1) bekezdés, e) pont és (2) bekezdés)

5. *Európai uniós intézmények — A hatáskörök gyakorlása — Átruházások — Az Európai Szabadalmi Hivatal vagy az egységes szabadalom területén megvalósított megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok részére szóló hatáskör-átruházás fennállása — Hiány*

(1257/2012 európai parlamenti és tanácsi rendelet)

6. *Megsemmisítés iránti kereset — Az uniós bíróság hatásköre — Nemzetközi megállapodás vagy nemzeti aktus jogszerűségének vizsgálata — Kizártság*

(EUMSZ 263. cikk)

7. *Intézmények jogi aktusai — Rendeletek — Közvetlen alkalmazhatóság — A tagállamok számára elismert végrehajtási hatáskör — Megengedhetőség*

(EUMSZ 288. cikk, második bekezdés; 1257/2012 európai parlamenti és tanácsi rendelet)

1. Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló 1257/2012 rendeletnek egyáltalán nem célja az európai szabadalmak megadása feltételeinek akár részleges szabályozása, amely feltételekre nem az uniós jog, hanem kizárólag az európai szabadalmak megadásáról szóló egyezmény vonatkozik, és e rendelet az európai szabadalmak megadásának az említett egyezmény által szabályozott eljárását sem iktatja be az uniós jogba.

Ezzel szemben az 1257/2012 rendeletnek az annak 1. cikke (2) bekezdése szerinti, az európai szabadalmak megadásáról szóló egyezmény „142. cikke értelmében különmegállapodásnak” való minősítéséből szükségszerűen következik, hogy e rendelet egyrésztől azon feltételek rögzítésére szorítkozik, amelyek mellett az Európai Szabadalmi Hivatal által az említett egyezmény rendelkezéseinek megfelelően korábban megadott európai szabadalmat a jogosultja kérelmére egységes hatállyal ruházzák fel, másrésztől ezen egységes hatály meghatározására.

(vö. 30., 31. pont)

2. Valamely uniós jogi aktus jogalapja megválasztásának olyan objektív elemeken kell alapulnia, amelyek alkalmasak a bírósági felülvizsgálatra, ezek közé tartozik különösen a jogi aktus célja és tartalma.

Ami az EUMSZ 118. cikk első bekezdésén alapuló, az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló 1257/2012 rendelet célját illeti, az az egységes szabadalmi oltalom létrehozásában áll, és rendelkezései az uniós jogalkotó azon szándékát közvetítik, hogy a részt vevő tagállamok területén egységes oltalmat biztosítson. Ebből következik, hogy az ezen rendelet által létrehozott egységes szabadalmi oltalom alkalmas a részt vevő tagállamokban a szabadalmi oltalom területén felmerülő különbségek megelőzésére, és ezért az EUMSZ 118. cikk első bekezdése értelmében vett egységes oltalom létrehozására irányul. Ennek megfelelően e rendelkezés megfelelő jogalapot képez az 1257/2012 rendelet elfogadására.

Ebben a tekintetben az EUMSZ 118. cikk szóban forgó első bekezdése felhatalmazza az uniós jogalkotót arra, hogy intézkedéseket fogadjon el a szellemi tulajdonjogok Unión belüli egységes oltalmát biztosító európai oltalmi jogcímek létrehozására. E rendelkezés, amelyet a Lisszaboni Szerződés iktatott be az EUM-Szerződésbe, kifejezetten hivatkozik a belső piac létrehozására, illetve működésére, ami az EUMSZ 4. cikknek megfelelően az Unió megosztott hatásköreibe tartozik. Egyébként pedig, ami az e rendelkezésben szereplő „Unión belüli” kifejezést illeti, mivel az e cikkben

biztosított hatáskört a jelen esetben megerősített együttműködés keretében gyakorolják, a szellemi tulajdonjog ily módon létrehozott európai oltalmi jogcíme és az általa biztosított egységes oltalom nem az egész Unióban lesz érvényes, hanem csak a részt vevő tagállamok területén.

(vö. 39–41., 43., 44., 51., 52. pont)

3. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 56. pont)

4. Kötelező erejű uniós jogi aktusnak az EUMSZ 291. cikk (1) bekezdése értelmében vett végrehajtás át képezi az európai szabadalmakkal kapcsolatos nemzeti fenntartási díjak mértékének és felosztási arányuknak az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló 1257/2012 rendelet 9. cikke (2) bekezdésében szereplő megállapítása. Ugyanis az említett díjak összegének szükségképpen fedeznie kell az Európai Szabadalmi Hivatalnál azon további feladatok teljesítése érdekében felmerült költségeket, amelyek ellátásával a részt vevő tagállamok az európai szabadalmak megadásáról szóló egyezmény 143. cikke alapján megbízzák. Márpedig e feladatok szervesen kapcsolódnak az 1257/2012 rendelet által létrehozott egységes szabadalmi oltalom végrehajtásához.

Egyébiránt nem lehet érvényesen arra hivatkozni, hogy egységes végrehajtási feltételek lennének szükségesek az 1257/2012 rendelet 9. cikke (2) bekezdésének végrehajtásához, és ekképpen az, hogy végrehajtási hatásköröket biztosítanak a részt vevő tagállamok számára, ellentétes lenne az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésével. Ugyanis, jóllehet a szóban forgó rendelet 9. cikke (1) bekezdésének e) pontja úgy rendelkezik, hogy a részt vevő tagállamok az Európai Szabadalmi Hivatalt megbízzák az európai szabadalmak fenntartási díjai beszedésének és kezelésének feladatával, e rendelet egyik rendelkezéséből sem tűnik ki, hogy a fenntartási díjak összegének valamennyi részt vevő tagállamban egységesnek kell lennie. Ily módon az 1257/2012 rendeletnek az európai szabadalmak megadásáról szóló egyezmény 142. cikke értelmében vett különmegállapodásként való minősítéséből, és azon körülményből, hogy a fenntartási díjak mértékének és felosztásának meghatározása az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsa albizottságának feladata, szükségképpen következik, hogy mindenképpen a részt vevő tagállamok, és nem a Bizottság vagy a Tanács kötelesek arra, hogy meghozzanak valamennyi szükséges intézkedést a szóban forgó rendelet 9. cikke (2) bekezdésének végrehajtása érdekében, mivel az Unió a tagállamoktól eltérően nem az említett egyezmény szerződő fele.

(vö. 73–75., 78., 81–83. pont)

5. Amennyiben az uniós jogalkotó nem ruházott az egységes szabadalom területén megvalósított megerősített együttműködésben részt vevő tagállamokra vagy az Európai Szabadalmi Hivatalra olyan végrehajtási hatásköröket, amelyek az uniós jog értelmében őt illetik meg, a Bíróságnak a mérlegelési jogkör átruházására vonatkozó ítélkezési gyakorlatában rögzített elvek nem alkalmazhatók.

(vö. 84., 87. pont)

6. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 101., 102. pont)

7. Valamely rendeletnek az EUMSZ 288. cikk második bekezdése szerinti közvetlen alkalmazhatósága azt jelenti, hogy a hatálybalépéséhez és a jogalanyok javára vagy hátrányára való alkalmazásához nincs szükség a nemzeti jogba átültető intézkedésekre, kivéve ha a szóban forgó rendelet a tagállamokra bízta, hogy maguk hozzák meg az ahhoz szükséges jogszabályi, rendeleti, közigazgatási és pénzügyi intézkedéseket, hogy az említett rendelet rendelkezései alkalmazhatók legyenek.

Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló 1257/2012 rendelet tekintetében ez az eset áll elő, mivel az uniós jogalkotó annak érdekében, hogy ezen rendelet rendelkezései alkalmazhatók legyenek, maga hagyta a tagállamokra egyrésztől több intézkedésnek az európai szabadalmak megadásáról szóló egyezmény által rögzített jogi keretben történő elfogadását, másrésztől pedig az egységes szabadalmi bíróság felállítását, mely utóbbi, ahogyan az említett rendelet (24) és (25) preambulumbekzdésében is szerepel, létfontosságú az ilyen szabadalmak megfelelő működése, az ítélkezési gyakorlat következetessége és az ebből fakadó jogbiztonság, valamint a szabadalom jogosultjai számára a költséghatékonyság biztosítása érdekében.

(vö. 105., 106. pont)